

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

2008/2009 – ORSZÁGOS DÖNTŐ

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

1. Válaszolj a kérdésekre! a) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> b) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a	Nem megoldott feladatelem.
	b	Megoldott feladatelem.
	1/2	Egy feladatelem megoldott a kettőből.

A egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

A teszt eredménye, vagyis a versenyző teljesítménye az összes jól megoldott feladatelem (item) számával lesz egyenlő.

1. feladat

- a) C
- b) D
- c) F
- d) A
- e) B

összesen 5 pont

2. feladat

- a) a polgárok vagyonbecslését vagy vagyoni osztályokba való besorolását végző hivatalnok
- b) pénzügyekkel foglalkozó vagy pénzügyekért felelős tisztviselő
- c) előkelő (ősöktől vagy atyáktól származó) nemzetségfő (nemzetségtag) vagy a consuli tisztet viselő családok
- d) az igazságszolgáltatásért felelős tisztviselő
- e) a köztársasági államszervezet élén álló (egy évre) választott vezető
- f) a plebejusok érdekeit védő (vétójoggal rendelkező) tisztviselő
- g) (köz)nép vagy a consulságból kimaradt jobb családok vagy tömeg
- h) (fő) tisztviselő vagy (fő) hivatal vagy állami tisztség vagy a tisztséget betöltő személy
- i) teljhatalommal rendelkező (végveszély esetén fél évre választott) (katonai és polgári) vezető
- j) Róma irányító (300 fős) testülete a köztársaság korában
- k) közügy vagy a köztársasági elnevezés alapja

a)-k) itemek: Minden tartalmilag helyes megfogalmazás elfogadható.

összesen 11pont

3. feladat

- a) A legkorábbi esemény: **1.** Sulla diktatúrát valósít meg
- b) A köztes események sorrendje: **2.** leverik Spartacus rabszolga felkelését
- 3.** létrejön az I. triumvirátus
- 4.** Julius Caesar átkel a Rubiconon
- 5.** Egyiptom római uralom alá kerül
- 6.** Octavianus „fenségessé” válik
- c) A legkésőbbi esemény sorszáma **7.** megszületik a Megváltó

b) ítem: Csak akkor megoldott, ha az események sorrendje hibátlan. Ebben az esetben a feladatelem megoldásért 2 pont jár. Ha a számsorrendben csak egy hiba is szerepel, feladatmegoldásért 0 pont jár.

összesen 4pont

4. feladat

- a) A) – 4.
b) B) – 6.
c) C) – 5.
d) D) – 7.
e) E) – 1.
f) F) – 3.

összesen 6pont

5. feladat

- Tarquinius Priscus - Servius Tullius - Porsenna - Tarquinius Superbus
- a) **Porsenna**
Nem volt Róma (etruszk) királya.
- Livius - Tacitus - Horatius - Suetonius
- b) **Polübiosz**
Görög (származású) történetíró volt, (nem római.)
- Jupiter - Mars - Juno – Minerva
- c) **Mars**
Nem tartozik a hármas főistenségek vagy a capitoliumi trias tagjai közé.
- Márk - Máté - Júdás - Lukács
- d) **Júdás**
Jézus tanítványa vagy apostol, (nem (hiteles) evangélista)
- a)-d) ítemek: Akkor megoldottak, ha a név kiválasztása és a kiválasztás szempontja megfelel egymásnak. Ebben az esetben a feladatelem 2 pont, minden más esetben 0 pont.

összesen 8pont

6. feladat

6.1.

- a) A) centuria
- b) B) cohors
- c) C) légión

6.2.

- d) **számítási művelet** leírása (80x6x10) vagy (83x 6x10)
- e) **eredmény** leírása (4800) vagy (4980)

6.3.

- f) H
- g) I
- h) H

összesen 8 pont

7. feladat

7.1.

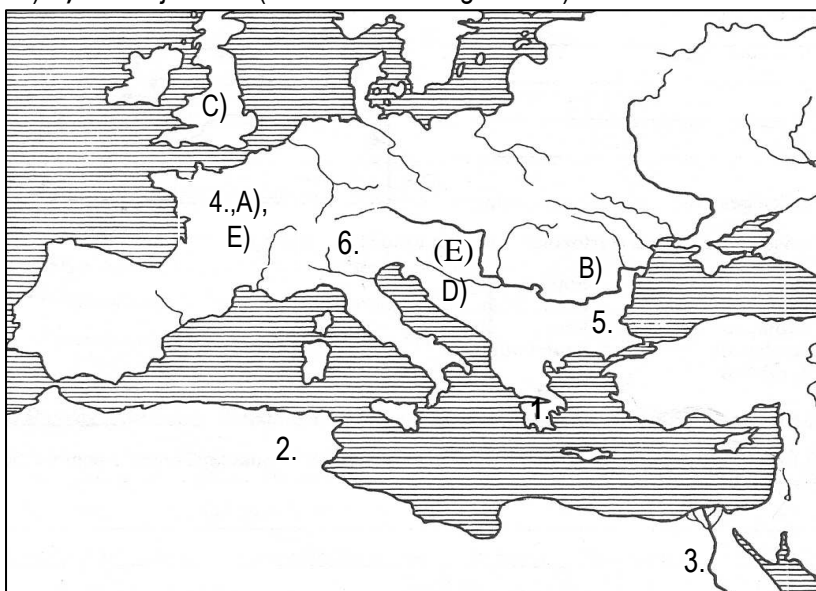
Állítások	A provincia száma
a) Karthágó végleges legyőzésével vált római provinciává.	2.
b) Róma nagy gabonaraktára volt.	3.
c) A mai Svájc területe.	6.
d) Itt zajlott 451-ben a catalaunumi csata.	4.

7.2.

- e) 1. Achaia jelölése
- f) 2. Africa jelölése
- g) 3. Egyiptom jelölése
- h) 4. Gallia jelölése
- i) 5. Moesia jelölése
- j) 6. Raetia jelölése

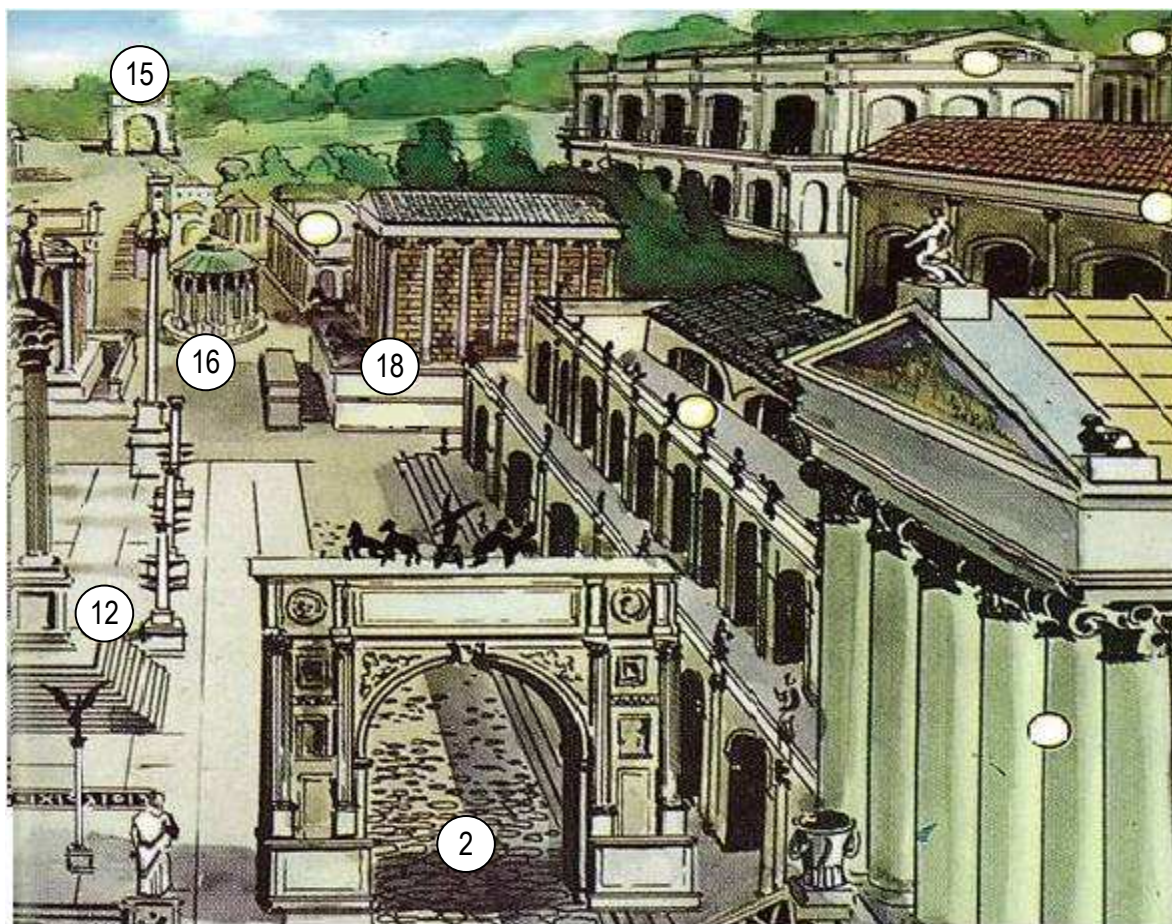
7.3.

- k) A) Gallia jelölése
- l) B) Dácia jelölése
- m) C) Britannia jelölése
- n) D) Illyricum jelölése
- m) E) Gallia jelölése (Pannónia is elfogadható.)

összesen 15 pont

8. feladat

összesen 5pont

9. feladat

- a) Hány km új utat építettek a rómaiak?
1) 50 000 2) 100 000 X) 200 000
- b) Melyik helyeket nem kedvelték a római utazók?
 1) a magas hegyeket 2) a szelíd tájakat X) a fürdőhelyeket
- c) Hol korlátozták a magánszemélyek utazását?
 1) a cursus publicuson 2) az omnibuson X) társasutazásokon
- d) Melyik állítás igaz a rómaiak hajózási szokásaira?
 1) tavasztól ősziig hajóztak 2) Indiába 3 és fél hónapig tartott az út X) ismerték az iránytűt
- e) Ki használt a morzeábécéhez hasonló titkosírást fontos levelek megírásához?
1) Julius Caesar 2) Augustus X) Nero
- f) Mit neveztek domusnak a rómaiak?
1) minden házat 2) a ház urát X) a görög hatásra továbbfejlesztett házat
- g) Melyik bútordarab használata nem vált általánossá a rómaiak körében?
1) láda 2) összecukható szék X) szekrény
- h) Mi fogta fel a lakóház tetejéről lefolyó esővizet?
1) compluvium 2) impluvium X) peristylum
- i) Mit neveztek candelabrumoknak?
1) a gyertyatartókat 2) a mécseket X) a mécsesek tartóállványát
- j) Melyik állítás nem igaz az emeletes bérházakra?
1) tűzveszélyesek voltak 2) központi fűtést alkalmaztak X) gyakran összedőltek
- k) Hol építették az előkelő villákat?
1) a Palatinuson 2) a Capitoliumon X) vidéken
- l) Mit neveztek a rómaiak mensának?
1) az étkezést 2) az étkezőasztalt X) a vendéglőket
- m) Ki viselt hófehér tógát?
1) a 17 éves ifjú 2) a magistratus-jelölt X) a gyászoló
- n) Melyik császár neve származott a katonacsizma latin nevéből?
1) az Augustust követő császáré 2) A Claudius előtt uralkodó császáré X) Caracalla császáré

c) item: akkor is megoldott, ha csak 1-es választ karikázta be a versenyző.

d) item: Csak akkor megoldott, ha mindkét jelzetet bekeretezte a versenyző.

összesen 14 pont

10. feladat

A következő tartalmak szerepelhetnek:

- a) Augustus büszkén írja önéletrajzában, hogy a birodalomhatárait a Duna folyó partjáig tolta előre .
- b) A provinciára Rómának elsősorban a Duna miatt volt szüksége.
- c) A Duna természetes határt jelentett a barbár népek betöréseivel szemben.
- d) A Duna a fontos vízi út, a Fekete-tengerig hajózható.
- e) A Duna mentén állandóan 4 légió állomásozott.
- f) A Pannóniában állomásozó sereg összlétszáma megközelítette az ötvezret.
- g) A légiók állomáshelyei Vindobonában, Carnuntumban, Brigetióban és Aquincumban voltak.
- h) A Duna jobb partján Traianus uralkodása idején (Dácia meghódítása után) épült ki a limes.
- i) A katonák szolgálati ideje 20-25 év volt.
- j) A veteránok földet (és római polgárjogot) kaptak.
- k) Békeidőben a hadsereg biztosította a provincia belső rendjét és részt vett az építkezésekben (utak, táborok.)
- l) A védelmi vonalat Marcus Aurelius uralkodása alatt (165-ben) érte a kvádok, markomannok és a szarmaták támadása.
- m) Marcus Aurélius megerősítette a limest, a bal parton is létesített erődöket.
- n) A hadsereg magas létszáma lehetővé tette, hogy a pannóniai légiók beleszóljanak a politikai küzdelmekbe.
- o) 193-ban Pannónia császárt adott Rómának (Septimius Severus.)
- p) A Severus - dinasztia bukásával kezdetét vette a hanyatlás.
- r) A IV. század végi barbár támadások véget vetnek a római uralomnak.
- s) Fogalmak helyes használata

Formai követelmények:

- t) A megszerkesztettség feltétele, hogy a rendelkezésre álló helyet kitöltse ill. annál többet ne írjon a versenyző.
- u) Durva helyesírási hibáért (hibákért) nem jár az 1 pont.
a-r ítemek: Minden tartalmilag helyes válasz válasz elfogadható.

összesen 20 pont

Elérhető maximális pont: 96 pont